

Ett magasin från Lannebo Fonder

Nº 2/2015

Lannebo

direkt

» SID 12

Lannebo Sverige 130/30

BYTER NAMN

till **Sverige Plus!**

» SID 6

Överreaktion på grekisk oro?

Kris eller bara tillfälliga
jack i kurvorna?

» SID 10

Aktiv förvaltning som ger resultat

Visst går det att slå
index, menar Göran
Espelund!

» SID 13

Arbetet i kulisserna

Hur går det till i börs-
bolagens valbered-
ningar?

» SID 4 ANDERS LANNEBO SUMMERAR:

FEMTON FRÅMGÅNGSRIKA ÅR!

OBS! Lannebo direkt innehåller information om värdepappersfonder och specialfonder. De pengar du investerar i fonder kan både öka och minska i värde. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. Fondsparande ska främst ses på lång sikt. Vi rekommenderar dig att ta del av fondernas informationsbroschyrer och faktablad som finns på hemsidan eller kan rekvireras från vår kundtjänst. Notera också att olika fonder har olika risknivåer.

LANNEBO
FONDER

DET ÄR MYCKET GLÄDJANDE att konstatera att samtliga av våra fonder uppvisade positiva avkastningstal under halvåret. Den absoluta merparten av fonderna utvecklades bättre än både index och de flesta konkurrenter. Lannebo Sverige 130/30, som förvaltas av *Årets Stjärnförvaltare 2014* i kategorin Sverigefonder enligt Di/Morningstar, steg med knappt 14 procent vilket är mycket roligt efter ett fantastiskt 2014.

I debatten mellan aktiv och passiv förvaltning är det intressant att notera att just Lannebo Sverige 130/30 gått 20 procentenheter bättre än exempelvis indexfonden Avanza Zero de senaste 5 åren (2010-07-01-2015-06-30). Sedan starten i december 2008 har den stigit med 275 procent, medan jämförelseindex (SIXPRX) stigit med 215 procent. *Äkta* aktiv förvaltning skapar oenkligen mervärde!

Stockholmsbörsen inledde 2015 i ett rasande tempo. Efter sex veckor hade aktiemarknaden stigit med hela 15 procent. Den positiva utvecklingen fortsatte, om än i lugnare takt, fram till slutet av april då första halvårets högsta notering nåddes – upp 22 procent. Lite svagare konjunkturstatistik och förnyad oro kring Grekland fick dock marknaden att falla tillbaka under slutet av perioden. När vi summerar första halvåret steg Stockholmsbörsen (SIXPRX) till slut med 10 procent inklusive utdelningar. För de mindre bolagen (CSRXSE) blev motsvarande siffra 12 procent. Världindex uttryckt i kronor (MSCI World Net TR SEK) steg med 9 procent.

Dessa rader skrivs dagen efter att grekerna röstat nej till den uppgörelse som landets kreditgivare presenterat. De finansiella marknaderna har påverkats negativt, men i långt mindre grad än man kunnat förvänta sig av nyhetsflödet i media, vilket känns sunt. Grekland är trots allt en liten och relativt sluten ekonomi med mycket begränsad inverkan på Sverige och våra börsnoterade bolag. Intressant i sammanhanget är att

Portugal, Italien och Spanien lyckats återgå till tillväxt efter genomförda reformer. Mer bekymmersamt ur vårt perspektiv är det spända säkerhetsläget i många delar av världen. Ett Ryssland med ett högt tonläge i sina relationer med väst, Kina som aggressivt bygger ut sin närvaro i Syd kinesiska sjön samt välbekanta problem i Mellanöstern påverkar knappast investeringsviljan och därmed framtida tillväxtpotentialer positivt.

Mot bakgrund av ovanstående i kombination med måttlig tillväxt och lågt inflationstryck, fortsatte de flesta centralbanker att föra en mycket expansiv penningpolitik. Den förväntade första räntehöjningen i USA, som beräknades inträffa i juni, har skjutits på framtiden. Sveriges Riksbank fattade i februari ett historiskt beslut om negativ styrränta, som sedan dess följts av ytterligare två sänkningar. Riksbanken inledde också kvantitativa lättnader i form av obligationsköp.

Jag är mycket tveksam till om negativa styrräntor har någon som helst positiv effekt på realekonomin – snarare ökar riskerna för tillgångsbubblor. Investeringsviljan riskerar dessutom att minska, då det signalerar oro för framtiden.

Vi ser med spänning fram emot en intressant höst, när Lannebo Fonder jubilerar. Då kommer vi att kunna redovisa vad femton år av aktiv förvaltning åstadkommit – en investeringsfilosofi som kännetecknas av långsiktighet, riskmedvetenhet och självständighet. Denna filosofi har under ett och ett halvt decennium skapat en bra värdeutveckling för våra andelsägare och har goda förutsättningar att göra så även i framtiden.

Vid halvårsskiftet uppgick det förvaltade kapitalet i våra fonder till 46 miljarder kronor – en siffra som aldrig varit högre. Jag vill passa på att tacka för det förtroende ni som kunder visar oss. Vi kommer att göra vårt yttersta för att leva upp till de krav och förväntningar ni med rätta ställer på oss och vår förvaltning. ■

LANNEBO FONDER

VD:

GÖRAN ESPELUND

VICE VD & ADMINISTRATIV CHEF:

MARTIN ÖQVIST

MARKNAD:

 DANIEL SUNDOQVIST
EMELIE WALLIN, MANNE BERGH

SENIOR ADVISORS:

PER AXELSON, PETER RÖNSTRÖM

FÖRVALTARE:

 LARS BERGKVIST, CHARLOTTA FAXÉN,
MATS GUSTAFSSON, KARIN HARALDSSON,
JOHAN LANNEBO, PETER LAGERLÖF,
CLAES MURANDER, MARIA NORDQVIST
(FÖRVALTARASSISTENT), ROBIN PETERSSON
(FÖRETAGSANALYTIKER), KATARINA PONSACH,
JOHAN STÅHL, MARTIN WALLIN

ADMINISTRATION:

 ANN-CHARLOTT BERGMAN
NATHALIE ERIKSSON

BACK OFFICE:

 EIJIA MUTKALA LINDGREN
JOHANNA BJENNE, DANIEL NORSTRÖM,
GÜLIN ÜZÜM

RISKHANTERING:

 FREDRIK SILFVER
SARA STAROVLAH

REGELLEFTERLEVNAD:

SEBASTIAN ÅBERG

KUNDTJÄNST:

 MARIT BOSTRÖM
INGER FRISK, ANNICA JOHANSSON

IT:

PER JOHNSON, ERIC NYHOLM

ADRESS:

 LANNEBO FONDER
BOX 7854, 103 99 STOCKHOLM
BESÖKSADRESS: KUNGSÅSGATAN 5

ORGANISATIONSNUMMER: 556584-7042

TELEFON: 08-5622 5200

FAX: 08-5622 5252

E-POST: INFO@LANNEBOFONDER.SE

E-POST PERSONLIGEN:
FORNAMN.EFTERNAMN@LANNEBOFONDER.SE

HEMSIDA: WWW.LANNEBOFONDER.SE

Lannebo Direkt 2/2015

PROJEKTLEDARE:

 DANIEL SUNDOQVIST,
LANNEBO FONDER

PRODUKTION:

 MOROT KOMMUNIKATION & DESIGN AB
WWW.MOROT.SE, TEL 0500-445230

TEXTER: PER BERNER

GRAFISK FORM: ANDRÉAS SPANGENBERG

FOTO: MICHAEL ENGSTROM (PORTRÄTT),
ISTOCKPHOTO

TRYCK: SÖRMLANDS GRAFISKA, JULI 2015

FÖRETAGSOBLIGATIONER

– *en marknad i medvind*

– Katarina Ponsbach, hur går det för den nya företagsobligationsfonden Lannebo High Yield Allocation som startade i vintras?

– Jo tack, jag får nog säga att det går enligt plan. Marknaden för hög-avkastande företagsobligationer har utvecklats bra med stark efterfrågan och vi har haft bra inflöden. Fonden är upp 2,4 procent sedan starten den 30 januari fram till halvårsskiftet. Med tanke på det extrema ränteläget är det riktigt bra siffror – det motsvarar en årlig förräntningstakt på 5–6 procent, vilket får ses som bra när styrräntan är negativ. Även Lannebo Corporate Bond, där vi fokuserar på obligationer med något lägre kreditrisk, går bra. Vi är nöjda med utfallet för båda fonderna.

– Hur påverkas fondens utveckling av den negativa styrräntan?

– Ränteläget spelar mindre roll för Lannebo High Yield Allocation, eftersom den underliggande räntan bara är en av de ingående komponenterna som avgör utvecklingen. Just här spelar kreditspreadarna en större roll och jämfört med alternativa ränteplaceringar ger fonden en bra avkastning i förhållande till risknivån.

– Hur går det då för Lannebo Likviditetsfond?

– Eftersom det är en kort räntefond med uttalad lågriskprofil blir den i betydligt högre grad beroende av ränteläget. Med negativ styrränta är det alltså knappast rimligt att förvänta sig någon hög avkastning, även om den utvecklats betydligt bättre än sitt jämförelseindex. Vi vill att Lannebo Likviditetsfond ska förbli ett konkurrenskraftigt alternativ även i en lågräntemiljö för den som söker lägsta möjliga risk eller kanske bara vill "parkera" sitt kapital mellan fondbyten. Därför har vi sänkt förvaltningsavgiften från 0,3 till 0,2 procent per år från och med den 1 maj i år.

– Hur ser förutsättningarna ut för företagsobligationsmarknaden framöver?

– De ser bra ut. Det har varit många emissioner under våren, även om vi gärna hade sett lite fler svenska bland dem. Därför sprider vi nu ut våra placeringar i resten av Norden, både i Lannebo High Yield Allocation och i Lannebo Corporate Bond. Kreditriskerna är i nuläget betydligt viktigare än räntorna och som alltid fokuserar vi på bolag vi förstår och tror långsiktigt på.

– Vart tror du räntorna tar vägen framöver?

– Vi tror på fortsatt låga korta räntor medan de långa förmodligen fortsätter stiga, vilket i grunden är ett sundhetstecken. Våra fonder är väl rustade för stigande räntor, eftersom portföljerna till största delen består av obligationer med rörlig ränta, så kallade FRN-lån. ■

»JÄMFÖRT MED ALTERNATIVA RÄNTEPLACERINGAR GER FONDEN EN BRA AVKASTNING I FÖRHÅLLANDE TILL RISKNIVÅN«

Katarina Ponsbach delar ansvaret för Lannebo Fonders tre räntefonder med Karin Haraldsson.

Lannebo High Yield Allocation

- Aktivt förvaldat lång räntefond med fokus på företagsobligationer.
- Placerar huvudsakligen i instrument utgivna i Norden.
- Får även placera upp till 20 procent i instrument utgivna i övriga Europa.
- Kan minska ränterisken med derivat eller FRN-lån.
- Valutasäkrade investeringar.
- Förvaltningsavgift: 0,9 procent + 0,0188 procent i ersättning till förvaringsinstitut.
- Risk/avkastningsprofil: 3 på den sjugradiga skalan.

Lannebo Corporate Bond

- Aktivt förvaldat lång räntefond med fokus på företagsobligationer.
- Placerar i nordiska instrument med tonvikt på Sverige.
- Finns i två andelsklasser: A, ackumulerande samt B, utdelande.
- Kan minska ränterisken med FRN-lån.
- Valutasäkrade investeringar.
- Förvaltningsavgift: 0,9 procent
- Risk/avkastningsprofil: 2 på den sjugradiga skalan

Lannebo Likviditetsfond

- Aktivt förvaldat kort räntefond.
- Placerar i svenska räntebärande värdepapper.
- Kan minska ränterisken med FRN-lån.
- Förvaltningsavgift: 0,2 procent
- Risk/avkastningsprofil: 1 på den sjugradiga skalan

»ATT VI SKULLE FÖRVALTA
NÄRA 50 MILJARDER
VÅGADE JAG INTE DRÖMMA
OM NÄR VI STARTADE«

FEMTTON FRAMGÅNGSRIKA ÅR!

Ungefär samtidigt som detta nummer av Lannebo Direkt rullar ut ur tryckpressen fyller Lannebo Fonder femton händelserika år. Vi ber *Anders Lannebo* summera – och blicka framåt!

– Om du ser tillbaka till år 2000, när du och dina förvaltarkollegor tog det stora steget ut i det okända – har det blivit som du tänkte dig?

– Jag skulle snarare säga att våra förväntningar har överträffats med råge och jag tror att det även gäller många av de sparare som varit med oss sedan starten. Då, kring sekelskiftet, gick trenden mot allt mer indexnära förvaltning. Det öppnade en möjlighet för oss som trodde benhårt på den aktiva förvaltningens inneboende styrkor och jag tycker att våra fonders utveckling sedan starten har visat att konceptet och visionen om långsiktighet håller. Utvecklingen för Lannebo Fonder de senaste åren har varit helt fantastisk – att vi skulle förvalta nära 50 miljarder kronor år 2015 vågade jag inte drömma om då. Det är ett glädjande resultat av det stora förtroende som våra kunder har visat oss.

Fondsparandet i Sverige har också utvecklats enormt. Två av tre barn äger fondandelar och bland de vuxna är det nu 98 procent, om än till stor del indirekt via premiepensionssystemet. Det har givit väldigt många svenskar ett betydligt större sparkapital än om pengarna satts in på bankkonton.

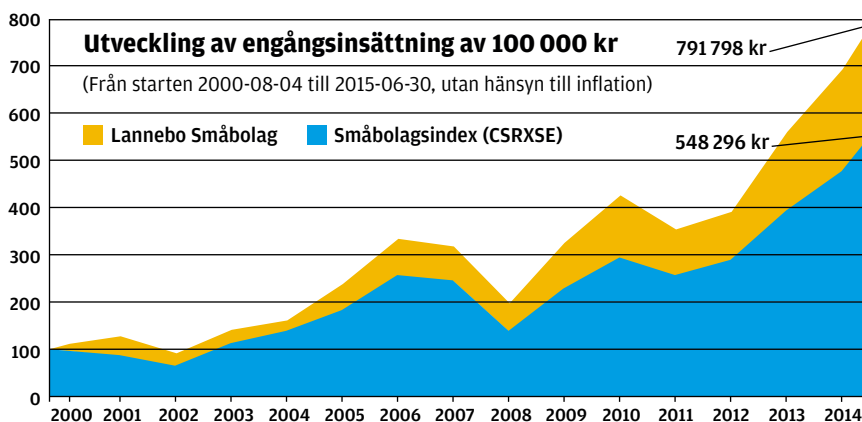
Jag kan inte heller säga att det finns något som vi borde ha gjort särskilt mycket annorlunda. Vi har hela tiden gått försiktigt fram med nya produkter och bara startat fonder där vi tyckt oss ha gedigen kompetens, vilket har visat sig vara en framgångsrik väg. Kanske har vi varit lite *för* försiktiga.

– Vad ser du som de viktigaste skillnaderna mellan aktiv och indexberoende förvaltning?

– I tider av breda kursuppgångar går en indexfond ofta bra, men det är i nedgång som svagheterna visar sig. Blickar vi bakåt mot IT-bubblan blir det väldigt tydligt. Indexfonderna tvingades köpa på sig fritt fallande Icon- och Framfabaktier bara för att de var tunga i index – inte för att de trodde på dem. En aktiv förvaltare som fattar investeringsbeslut baserade på ingående bolagsanalyser kan i sådana lägen skaffa sig ett försprång. Kvaliteten kommer då i fokus på ett helt annat sätt och det överspekulerade tappar snabbt sitt värde.

Aktiemarknaden är i ett längre perspektiv inte bara en handelsplats. Genom att vara en plats där åsikter byts kring var kapital bör investeras för att ge bästa möjliga avkastning utför marknaden en samhällsnyttig uppgift. Aktiv förvaltning styr helt enkelt pengarna dit där de kan vara mest produktiva. En ren indexmarknad däremot resulterar i en inef-

Nästan en kvarts miljon mer på femton år!

»AKTIV FÖRVALTNING STYR HELT ENKELT PENGARNA
DIT DÄR DE KAN VARA MEST PRODUKTIVA«

fektiv resursallokering vilket är negativt för samhällsutvecklingen på lång sikt.

Detta innebär inte att jag är negativ till indexfonder under alla förutsättningar, men jag är övertygad om att en skicklig aktiv förvaltare kan skapa större mervärden över tid. Problemet är snarare de många fonder som utger sig för att vara aktiva och tar betalt av kunderna därefter, utan att vara det i praktiken.

– Knapp ett halvår efter starten 2000 kraschade informationsteknologisektorn och börsen har dalat brant ytterligare några gånger sedan dess. Var ni beredda på en sådan berg- och dalbanetur?

– Visst har det varit tuffa perioder, men det har knappast varit några överraskningar. Att uppgång följts av nedgång och tvärtom är en naturlig del av tillvaron och så kommer det att vara även framöver. De bakomliggande orsakerna brukar däremot överraska. Det viktiga är att ta sig igenom svårigheterna och det tycker jag att vi – och aktiemarknaden som helhet – har lyckats bra med i de flesta fall. Här är långsiktigheten av avgörande betydelse.

– Skulle det gå att göra om bedriften – att starta ett fondbolag från noll – idag?

– Det skulle vara väldigt mycket svårare för ett nytt fondbolag att komma igång idag. Det kostar betydligt mer att nå ut till marknaden och verksamheten är oerhört mycket mer reglerad numera, med ökade fasta kostnader som följd. Det krävs väsentligt mer av både kapital och personella resurser för att kunna möta alla krav idag jämfört med när

vi startade för femton år sedan. Så jag hade nog tvekat inför att dra igång under dagens förutsättningar, även om jag hade varit femton år yngre.

– Har du några tankar inför de kommande femton åren med Lannebo Fonder?

– Vid det här laget är våra fonder betydande ägare i många småbolag och vi har byggt upp ett stort informationsnätverk. Tillflödet av nya bolag till börserna är stort och det kommer att finnas många intressanta lägen för oss – ju mindre bolag, desto färre som analyserar och det gynnar oss som kan den marknaden. Idag är vi en väletablerad spelare med en väldigt stabil och erfaren organisation, med starka gemensamma värderingar. Vi kommer in tidigt i processerna och behöver sällan förklara vilka vi är – marknaden kommer till oss, vilket jag ser som ett bevis för att vi är rätt positionerade.

En förändring som jag hoppas på är att även fondbolag ska få rätt att erbjuda investeringssparkonton, eftersom det är en mycket förmånlig och enkel sparform för väldigt många. Bankernas monopol på dessa snedvrider konkurrensen, så en förändring av regelverket vore till fördel för alla parter.

Framöver ser jag till exempel möjligheter att expandera geografiskt till våra grannländer. Det vore ett naturligt nästa steg – kanske även utanför Norden. Men alldeles oavsett vad som sker kommer vi att hålla fast vid vår tro på långsiktighetens och den aktiva förvaltningens avgörande roller för värdeskapandet. ■

KÄNSLIGT LÄGE MED

Börsåret inleddes starkt, trots fortsatt oro i omvärlden. Vi pratar med Peter Lagerlöf om vad vi kan vänta oss under resten av året.

Peter Lagerlöf har under flera år i rad utnämnts till Sveriges bästa analytiker av *Financial Hearing*. Sedan hösten 2014 förvaltar Peter fonderna Lannebo Pension samt Lannebo Mix-fond och Lannebo Sverige Flexibel tillsammans med Charlotta Faxén.

- Hur ser du på det första halvåret?

- På makroplanet har 2015 egentligen varit ganska händelseöst så här långt och trenderna påminner mycket om förra året: Europa går lite bättre, USA fortsätter växa medan det går trögt i BRIC-länderna. Tillväxtsiffrorna är tillräckligt höga för att bidra till stigande vinster för bolagen, och därmed stigande aktiekurser. Orosmomenten är i stort också kvar, med rysk aggression och kris i Grekland.

- Blir det någon "Grexit"?

- Vad gäller Greklands krisen tror jag faktiskt att båda sidor ändå vill komma överens på något sätt, även om det i skrivande stund ser ut att luta åt ett utträde. Om Grekland tillåts gå i statsbankrutt finns det risk för att extrema partier i landet, som till exempel nynazisterna, vinner mark. Det skulle vara en farlig utveckling för hela Europa. Långivarna vill inte ta risken att knuffa ut Grekland ur samarbetet - och grekerna själva vill nog ha kvar euron. Svårigheterna är många, inte minst eftersom regeringspartiet Syriza är en mycket heterogen och svårstyrd samling. Många av de hårda ord som uttalas handlar om att blika hemmaopinionen, trots att ledningen säkert är medveten om att kompromisser är oundvikliga.

För att en överenskommelse ska bli trovärdig och hållbar på lång sikt bör den innehålla skuldnedskrivningar för Grekland - skulden är helt enkelt ohanterlig. Kommer man ändå inte överens väntar en stökig tid med överreaktioner från marknaden och en massa nya frågor att reda ut. Till sist kommer marknaden ihåg hur liten del av EU:s ekonomi Grekland faktiskt är, och att de grekiska

bankerna i hög grad redan har fått se kapitalet flytta till andra länder.

... och om vi byter ut "G" mot "B"?

- Om det blir aktuellt med ett brittiskt utträde ur EU, det som brukar kallas en "Brexit" - ja då talar vi om problem av en helt annan dignitet, med konsekvenser som blir svåra att överblicka. Premiärminister David Cameron har känt sig tvungen att lova en folkomröstning för att blika EU-kritiken i de egna leden. Detta är dock en fråga som inte är aktuell i år. En folkomröstning kommer som tidigast att hållas 2017.

»NEGATIV RÄNTA
SIGNALERAR KRIS
OCH SKAPAR
KONTRAPRODUKTIV
ORO I MARKNADEN
ALLDELES I ONÖDAN«

ETT BRITTISKT UTTRÄDE UR UNIONEN skulle inte få några vinnare alls. Det skulle kosta både britten själva och resten av världen mycket i form av utebliven tillväxt, det är de flesta bedömare ense om. Det skulle leda till stor osäkerhet på marknaderna innan ett alternativt handelsavtal med EU kommer till stånd. Det finns heller ingen praxis för hur ett land ska kunna lämna unionen - något sådant fanns nämligen inte på kartan när den bildades. Men risken för stora prestigeförluster för Europas politiker och inte minst ett kaos i största allmänhet talar mot ett brittiskt utträde, oavsett vad en folkomröstning ger för resultat.

Jag kan inte heller tro att Cameron önskar sig en sådan situation. Snarare ser han nog möjligheten att använda ett hot om utträde som hävstång för att förhandla fram bättre villkor för Storbritannien, med betydligt bättre utsikter att få gehör för sina idéer än grekerna.

- Tål EU-samarbetet att enstaka medlemsländer särbehandlas?

- Det är absolut så att om Storbritannien får igenom en rad viktiga undantag öppnar det säkert för fler länder att kräva detsamma. Man kan kanske tolka läget som så att väljarna i medlemsländerna inte uppskattar strävandena mot allt mer federalism och överstatlighet, det här är ett sätt att markera att det nu får vara nog.

- Hur ser du och dina kollegor på möjligheterna för resten av börsåret?

- Vi tror att aktiemarknaden kommer att stå något högre vid årets slut än i dagsläget, men potentialen är ganska liten. Vinsterna kommer att växa, men inte så snabbt som många hoppats. Värderingarna är höga och det är svårt att hitta bolag som är riktigt billiga. Den senaste tidens korrektion har dock medfört att vissa aktier är köpvärda igen.

Efter förra årets mycket goda utveckling har det första halvåret varit fantastiskt, upp 10 procent, och skulle det stå still och stampa resten av året har vi ändå haft ett bra börsår när vi summerar 2015. Att alternativen till börserna knappt ger någon avkastning alls är också en positiv faktor, tillsammans med att många bolag ger en bra direktavkastning.

Den svenska ekonomin går fortsatt bra med högre tillväxt än övriga Europa, vilket är bra för våra fonder som fokuserar på svenska bolag.

»OM BÖRSÅRET
SLUTAR RUNT
TIOPROCENT-
STRECKET
BORDE DE
FLESTA KÄNNA
SIG MYCKET
NÖJDA«

ÖVERREAKTIONER

»DEN SVENSKA
EKONOMIN GÅR FORTSATT
BRA MED HÖGRE TILLVÄXT
ÄN ÖVRIGA EUROPA,
VILKET ÄR BRA FÖR VÅRA
FONDER SOM FOKUSERAR
PÅ SVENSKA BOLAG«

- Och hur går det med deflationsspöket?

- Riksbankens inställning att vi behöver negativ ränta för att få upp inflationen är märklig. Det signalerar kris och skapar kontraproduktiv oro i marknaden alldeles i onödan, när de sjunkande priser vi ser nu inte utgör något som helst problem. Hur kan det vara negativt att vi får billigare drivmedel och värme, så att vi får pengar över till annan konsumtion? Eller att importerad hemelektronik från Kina blir billigare för varje år? Det är något helt annat än den sorts deflation som faktiskt är skadlig för ekonomins utveckling - det vi ser nu fungerar bara som ett smörjmedel för hela samhällets utveckling. Riksbanken väljer att blunda för att det går bra för landet som helhet - och att det nog skulle gå ännu bättre utan penningpolitiska åtgärder som luktar panik.

- Till sist: vad är egentligen rimligt att förvänta sig av börsen?

- Det är faktiskt något som många borde fundera på. Efter några mycket bra börsår i rad är det lätt hänt att förväntningarna blir orealistiskt höga. Jag tycker att en genomsnittlig utveckling på 8-10 procent per år borde ses som ett bra utfall - i synnerhet i dagens extrema ränteläge. Så om börsåret slutar runt tioprocentstrecket borde de flesta känna sig mycket nöjda. ■

Trots att flertalet remissinstanser varit kritiska till tanken på provisionsförbud lutar det åt att det blir ett sådant – med stora konsekvenser för både spararna och branschen. Vi diskuterar problemet med *Peter Säll*, VD för Länsförsäkringar Mäklarservice, och *Daniel Sundqvist*, marknadschef på Lannebo Fonder.

Provisionsförbud skjuter över målet

- Vad bottnar frågan om provisionsförbud egentligen i?

– Från början har det varit ett vällovligt försök att förbättra situationen för fondspararna. Man har velat få bort ren produktförsäljning som utger sig för att vara objektiv rådgivning. Så långt är det svårt att säga emot, men just ett provisionsförbud löser inte alla de problemen. Här skjuter Finansinspektionen med hagelbössa men missar ändå målet, menar Daniel Sundqvist. Peter Säll håller med:

– I grunden är nog alla överens om att vi vill komma bort från intressekonflikter så långt det bara är möjligt. Grundregeln för alla i branschen måste vara att i alla lägen tänka på kundens plånbok i första hand, inte minst för att det lönar sig i längden. Men vi måste också komma ihåg att branschen inte kan verka ideellt. Vi levererar moderna produkter, professionell rådgivning och tillgång till nästan hela världen som investeringsområde, med en väldigt effektiv konkurrens mellan många olika aktörer. Det är tjänster som varken kan eller bör vara gratis.

- Men nog finns det problem att ta tag i?

– Under 2013 och 2014 genomförde Finansinspektionen sammanlagt 318 undersökningar i branschen, men alla dessa ledde bara fram till fem ingripanden. Det ser jag som ett tydligt bevis för att branschen som helhet fungerar bra. Problemen kommer främst från dem som står utanför branschorganisationerna. Den som vill vara oseriös hittar alltid vägar runt reglerna. Då kan man ifrågasätta rimligheten i att straffa den absoluta majoritet av marknaden som sköter sig alldeles utmärkt.

Ökade resurser för tillsyn vore ett mycket effektivare sätt att komma åt avarter på marknaden. Idag är det alldeles för enkelt för den som miss-

Peter Säll, VD för Länsförsäkringar Mäklarservice, och Daniel Sundqvist, marknadschef på Lannebo Fonder.

skött sig att komma tillbaka efter en näsknäpp från Finansinspektionen, menar Daniel.

- Vad händer med rådgivningen om den inte kan finansieras via provisioner?

– Ett strikt provisionsförbud är en väldigt drastisk åtgärd som riskerar att slå undan benen på en hel bransch. Det kommer att bli mycket svårare för mindre aktörer att få till en effektiv distribution – sparande är ju i grunden tyvärr en lågintresseprodukt, som måste marknadsföras och som kräver rådgivning. Försvinner möjligheten att lämna provisioner helt kommer ett stort antal alternativ att försvinna från marknaden. Det ligger verkligen inte i spararnas intresse.

Det värsta är kanske att konkurrensen snedvids ytterligare till de allra största aktörernas fördel, eftersom bankerna med sina stora kontorsnät i praktiken kommer att kunna runda ett förbud. Efter många år av stigande marknadsandelar för mindre fondbolag har trenden vänt så att runt 80 procent av fondsparandet idag går till storbankernas fonder. Tyvärr kommer den trenden att förstärkas ytterligare vid ett provisionsförbud, säger Daniel.

– Om kunden efter besöket hos rådgivaren får en faktura kan man misstänka att ganska många kommer att avstå, det kan vi se i andra länder som gått den vägen. När det gäller tjänstepensioner kommer förmodligen arbetsgivarna att ta hela eller delar av kostnaden, men bland dem som får bekosta rådgivningen själva kommer skillnaderna att märkas. Det är dessutom oftast den grupp som behöver rådgivningen mest av alla, för att göra det mesta möjliga av begränsade avsättningar. Ett förbud kan också komma att stänga småsparare ute från delar av marknaden av lönsamhetsskal, inte bara i form av kostnader för rådgivningen utan också genom att lägsta sparbelopp höjs och så vidare, säger Peter och fortsätter:

– Marknaden är svärgenomtränglig och rådgivning med bra kvalitet kräver att man tittar noga på den enskilda kundens förutsättningar. Det krävs en stark moralisk kompass av alla oss som arbetar med finansiell rådgivning och placeringar. Jag måste hela tiden ställa mig själv frågan: Tillför jag något till kunden genom att föreslå ett byte till produkt X, eller gynnar det bara mig själv – kanske utan att alls gynna kunden? Här måste intressekonflikterna bort. Då kan ett sätt vara att ta bort så kallade up-front-provisioner där förmedlaren får en klumpsumma i samband med att produkten köps, säger Peter.

»TRANSPARENS ÄR NYCKELN TILL EN SUND MARKNAD DÄR KONSUMENTERNAS INTRESSEN TAS TILLVARA«

– Hur får man den moraliska kompassen att fungera tillförlitligt?

– Den behöver vi alla påminnas om hela tiden, med återkommande utbildningar och ständiga interna diskussioner. Genom att mäta kundnöjdhet får vi tydliga indikationer på om vi gör rätt och verkligen tillför något av värde till kunderna, säger Peter och Daniel håller med:

– Företagsledningarnas inställning är avgörande. Värdegrunder med orubbligt fokus på långsiktiga och förtroendebaserade kundrelationer måste komma uppifrån, menar han.

– Finns det lösningar som angriper problemen effektivare än provisionsförbud?

– Jag menar att transparens är nyckeln till en sund marknad där konsumenternas intressen tas tillvara. Med utförlig före-köpet-information, väldokumenterade erbjudanden, avtal och tydliga värdebesked får vi nöjda sparare, som verkligen förstår vad det är de placerar sina pengar i. Det är inte alltid lätt att överföra den typen av information eftersom ämnet är komplext, men det måste vi lyckas med. En form av transparens hittar vi till exempel i Normanbeloppet – det kanske inte är ett fulländat jämförelseverktyg, men det är ändå ett sätt att kunna jämföra fonder på lika villkor, fortsätter Peter.

– På alla våra kontoutdrag står det i klartext vad förvaltningen kostat i kronor och ören. Mer transparent än så kan det knappast bli. Självklart vore det bra med ännu fler verktyg – men då ska det vara verktyg som inte styr oss mot låga avgifter, utan fokuserar på förvaltningens kvalitet och resultat. Annars blir det bara rena indexfonder, menar Daniel.

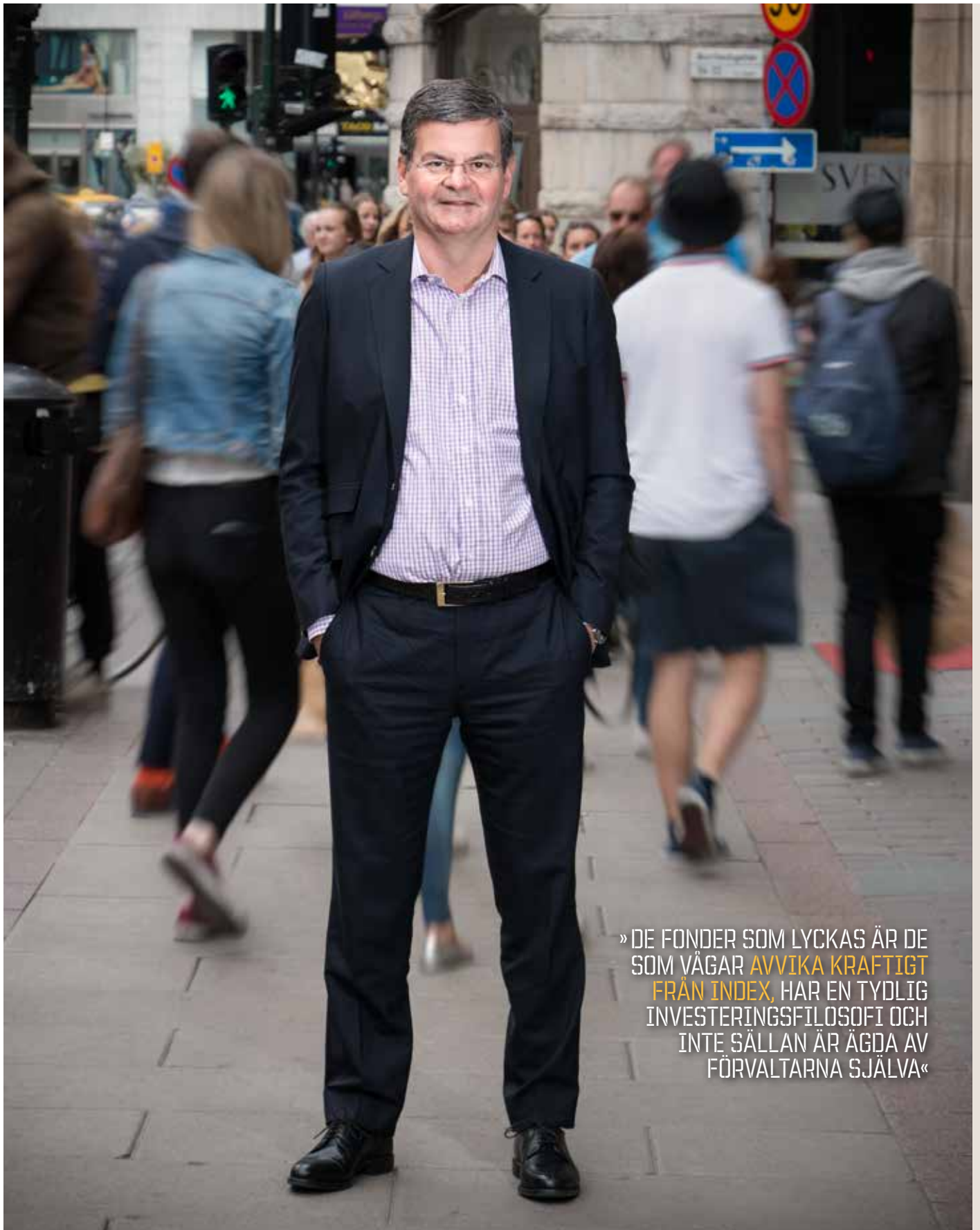
– Varför går man vidare med ett förslag som ingen vill ha – knappt ens storbankerna, som förväntas bli vinnare på ett förbud?

»BRANSCHEN ÖVERLEVER MEN DEN VÄLFUNGERANDE MARKNAD VI HAR IDAG SKULLE KRYMPA AVSEVÄRT MED ETT FÖRBUD, TILL NACKDEL FÖR SPARARNA«

– Det har blivit en prestigefråga. Risken är nu att Finansinspektionen får som den vill, trots att följden blir en svagare konkurrens. Vi på Länsförsäkringar kommer till exempel med stor sannolikhet att erbjuda färre externa fonder och andra kommer säkert att göra likadant. Det blir färre samarbeten, en långsam-

mare innovationstakt och kanske också en sämre värdeutveckling. Branschen överlever men den välfungerande marknad vi har idag skulle krympa avsevärt, vilket knappast kan stämma med vad man velat uppnå, menar Peter Säll. ■

» DE FONDER SOM LYCKAS ÄR DE
SOM VÅGAR **AVVIKA KRAFTIGT**
FRÅN INDEX, HAR EN TYDLIG
INVESTERINGSFILOSOFI OCH
INTE SÄLLAN ÄR ÄGDA AV
FÖRVALTARNA SJÄLVA«

På många håll kampanjas det för indexfonder med låga avgifter.
Vissa debattörer hävdar att aktiv förvaltning inte kan tillföra några mervärden
– men Lannebo Fonders VD *Göran Espelund* håller inte med!

AKTIV FÖRVALTNING

– Debatten verkar åter fokusera på avgifter och indexfonder hyllas på bred front, med avslöjanden om passivt förvaltrade fonder som marknadsförs som aktiva. Är en låg avgift alltid bäst?

– Det enklaste sättet är att titta på vad en aktivt förvaltat fond kan ge i meravkastning: Den som investerade 100 000 kronor i Lannebo Småbolag när vi drog igång har idag ett värde efter avgifter på cirka 800 000 kronor*. Om du hade kunnat köpa småbolagsindex utan någon avgift hade du istället haft cirka 550 000 kronor.

Detta är bara ett exempel på när billigast inte varit bäst och jag kan visa på många fler!

– Glömmer indexivrarna att avgiften redan är dragen när fondernas utveckling redovisas?

– Alla fondbolag redovisar sina avkastningssiffror efter avgifter, det är vi tvungna till. Men enligt en undersökning som Fondbolagens Förening låtit genomföra känner i varje fall runt 90 procent av svenska folket inte till detta, så det är alltid på sin plats att påpeka.

– Det påstås att de verkligt aktiva fonderna inte lyckas bättre än index. Hur ser du på det?

– Från akademiskt håll framförs ofta att det inte går att överträffa marknadens genomsnitt över tid och att det därför inte är värt att betala något extra för en aktivt förvaltat fond. Jag är övertygad om att denna slutsats är fel och den blir alltmer ifrågasatt även i den akademiska världen. Vi vet nu att flera av grundförutsättningarna bakom dessa teorier inte stämmer – marknaderna är inte perfekt effektiva, det kostar pengar att låna och blanka aktier och långt ifrån alla beslut som tas är fullt ut rationella, och så vidare.

Beviset för att det lönar sig att leta upp duktiga förvaltare är att titta på faktisk avkastning

över tid i framgångsrika aktivt förvaltrade fonder – och då inte bara våra egna. Att till exempel även Didner & Gerges och Carnegies Sverigefonder gått mycket bättre än index sedan de startades beror knappast på slumpen.

» TITTA EFTER FONDENS
TRACKING ERROR. ÄR DEN
ALLTFÖR LÅG – INVESTERA
DÅ INTE I FONDEN OM DU
VILL HA EN AKTIV
FÖRVALTNING«

STUDIERNASOM GÖRS tittar oftast på den stora grupp aktiva förvaltare som har så små avvikelser från index att möjligheten att de ska tillföra någon extra avkastning efter avgifter är liten. Ett annat faktum är att studierna oftast redovisar genomsnitt. I genomsnittet följer sig förvaltare som konsekvent överpresterar jämfört med index, men även de som konsekvent underpresterar. Snittet hamnar därför ofta väldigt nära index. De fonder som lyckas är de som vågar avvika kraftigt från index, har en tydlig investeringsfilosofi och inte sällan är ägda av förvaltare själva.

– Är det rentav bra för den som sparar i aktivt förvaltrade fonder om indexfonder tar en allt större marknadsandel?

– Ja, ju större andel passivt – eller om du så vill "dumt" – kapital, som söker sig till marknaden, desto enklare borde det bli för oss aktiva förvaltare. Varken indexfonder eller högfrekvenshandlare bryr sig om den underliggande värderingen på tillgångarna. Indexfonden köper mest i de aktier som värdesätts i index, oavsett hur de är värderade. Det kan vara en farlig strategi: de köper mer

när värderingen är som högst, medan vi säljer när vi tycker värderingen blir för hög. Vilken strategi tycker du själv låter mest sund?

– Innebär aktiv förvaltning en högre risk än att följa index?

– Det är ett vanligt men farligt missförstånd. En indexfond som äger aktier endast på grund av bolagens marknadsvärde kan bli betydligt mer riskfylld än en aktivt förvaltat fond. Genom ett noggrant analysarbete och en investeringsfilosofi där man är noga med vilka risker man tar kan en aktiv förvaltning leda till en lägre risk än marknadens genomsnitt. Lannebo Småbolag är även här ett utmärkt exempel. Trots den fantastiska avkastningen har fonden under sina snart 15 år konsekvent haft en lägre risk än småbolagsindex.

– Finns det några skäl att välja en ren indexfond?

– Om du vill ha aktiemarknadsexponering och inte orkar leta upp en bra aktiv förvaltning, eller väljer marknader som kännetecknas av hög informationseffektivitet, som till exempel amerikanska storbolag.

– Hur ser du på de bankfonder som marknadsförs som aktiva utan att vara det, trots avgifter i nivå med "äkta" aktiva fonder?

– Om avvikelserna mot index är så små att det inte ens finns en teoretisk chans till meravkastning efter avgifter så är det naturligtvis inte schysst. Samtidigt är det väldigt enkelt att hitta information om detta. Titta efter fondens *tracking error*** i årsredovisningar och annat informationsmaterial. Är den alltför låg – investera då inte i fonden om du vill ha en aktiv förvaltning. Men det finns som sagt gott om aktivt förvaltrade fonder som är "äkta vara"! ■

* 2000-08-04 till 2015-06-30, utan hänsyn till inflation. ** Tracking error: Beskriver hur fondens kursutveckling följer index, = standardavvikelsen för differensen i avkastningen på fonden och dess jämförelseindex.

I slutet av augusti byter den populära och prisbelönade fonden Lannebo Sverige 130/30 namn till **LANNEBO SVERIGE PLUS**. Daniel Sundqvist och Martin Wallin förklarar varför:

Lannebo Sverige Plus

- nytt enklare namn på succéfonden

- **NAMNBYTET** handlar helt enkelt om tydlighet mot spararna. Trots fondens framgångar finns det många som tror att 130/30-konceptet innebär ett högre risktagande, vilket det inte alls handlar om. Med det nya namnet kan vi fokusera tydligare på de mervärden som fonden ger, berättar Daniel Sundqvist, marknadschef på Lannebo Fonder.

Större möjligheter ger mervärden

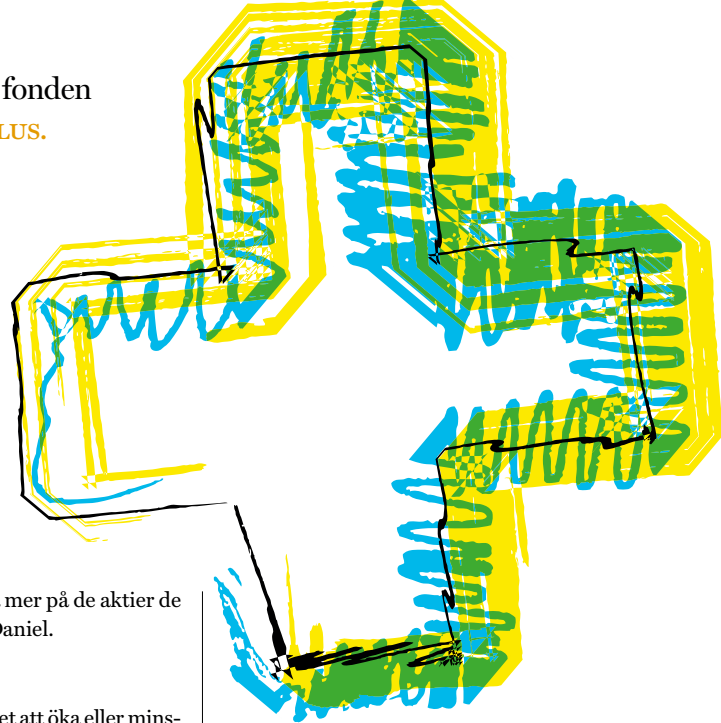
- 130/30-konceptet kan låta krångligt, men skillnaden är i första hand att våra förvaltare får tillgång till en mer komplett verktygslåda än till exempel en vanlig Sverigefond. Både genom möjligheterna att investera utanför Sverige

och genom att kunna satsa mer på de aktier de verkligen tror på, menar Daniel.

Selektivt utnyttjande

- Bara för att vi har möjlighet att öka eller minska exponeringen måste vi inte göra det - det är ett naturligt inslag i de riskbedömningar vi alltid gör, berättar Martin Wallin som förvaltar fonden tillsammans med Lars Bergkvist och hoppas att det nya namnet ska göra det lättare för spararna att se fondens fördelar. Martin och Lars utsågs för övrigt till *Årets stjärnförvaltare 2014* i kategorin Sverigefonder av DI och Morningstar.

Så som ihåg: I fortsättningen är det Lannebo Sverige Plus som gäller!

Fakta Lannebo Sverige Plus

Lannebo Sverige Plus är en aktivt förvaldat aktiefond som huvudsakligen placerar i aktier på den svenska börsen. I grunden påminner fonden om en traditionell aktiefond, men i vissa avseenden har fonden friare placeringsregler. Förutom att kunna investera upp till 10 procent av fondförmögenheten utanför Sverige kan fonden även öka eller minska exponeringen mot vissa aktier genom långa positioner eller blankningar, vardera upp till cirka 30 procent av fondförmögenheten. Detta ger förutsättningar för en effektivare portfölj och större möjligheter för förvaltarna att skapa avkastning som överstiger index.

MER FONDFAKTA OCH RISKINFORMATION PÅ SID 18 OCH PÅ LANNEBOFONDER.SE

Marit Boström
är chef för Lannebo
Fonders kundtjänst.

Nödvändigt krångel?

- **Varför måste jag** skicka in en bevitnad kopia på mitt ID-kort? Jag har ju varit kund hos er i flera år! Så låter det ibland i telefonen när Marit Boström på vår kundtjänst lyfter luren. Vi ber henne förklara bakgrunden till det som kan upplevas som krångligt.

Penningtvätt har blivit ett allt större samhällsproblem - det handlar om att förvandla pengar som kommer från brottslig verksamhet till tillgångar som kan redovisas öppet. Genom att utnyttja banker och andra finansiella företag kan den som vill tvätta pengar göra det svårare att spåra ursprunget. För att motverka detta fick vi 2009 en lag om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

- Lagen innebär att vi som finansiellt företag måste ha en god kunskap om våra kunder och var de insatta medlen kommer från. Därför måste vi

begära ID-handlingar och ibland även ställa frågor om pengarnas ursprung eller syftet med transaktionen. Det gäller inte bara nya kunder, utan även befintliga, det är ingenting vi kan påverka. Vi har nu gått igenom hela vår kundstock och begär in ID-kopior för alla kunder där vi saknar detta. Hitills har cirka tvåtusen kunder fått ett brev av oss och runt tusen kunder återstår. Numera finns det också möjlighet att identifiera sig via E-legitimation, Bank-ID och mobilt Bank-ID vilket underlättar för många, berättar Marit.

För kunder utanför Sveriges gränser är reglerna ännu tuffare, liksom för företrädare för företag och andra juridiska personer.

- De allra flesta har dock stor förståelse för att detta som kan upplevas som onödigt krångel faktiskt gör nytta, avslutar Marit Boström.

Arbetet bakom kulisserna

Lannebo Fonder tar ägaransvaret på stort allvar och har bara i år deltagit i över 30 valberedningar. Men hur går det egentligen till bakom kulisserna – hur ser arbetet ut i börsbolagens valberedningar och på årsstämmorna? Vi frågar Peter Rönström och Maria Nordqvist.

– Blir det någonsin dramatik på börsbolagens årsstämmor, eller är det en myt?

– Självva årsstämman är typiskt sett en välregisserad och förutsägbar tillställning, åtminstone här i Sverige. Övriga i sista minuten är sällsynta trots att svenska årsstämmor lockar ovanligt många deltagare jämfört med hur det ser ut i andra länder, säger Maria.

– Var fattas då de stora besluten?

– Det förs en löpande dialog mellan de större ägarna och styrelsen, så när det väl är dags för årsstämman finns det oftast en samsyn kring de viktiga frågorna. Eftersom vårt förvaldade kapital nu är relativt stort blir vi ofta en av de större ägarna i många bolag – och självklart axlar vi det ansvar som detta innebär, berättar Peter.

– Inte minst engagerar vi oss i frågor som rör incitamentsprogram för ledande befattningshavare och nyckelpersoner. Incitament behövs absolut men det måste finnas rimliga tak.

Vi gör vad vi kan för att hålla tillbaka när programmen tenderar att bli alltför frikostiga och kortsiktiga till sin natur. Allra bäst är det när de utformas så att ledningen blir aktieägare. Då sitter de och vi i samma båt, med bolagets bästa för ögonen. Vi når inte alltid ända fram, men vi lyckas ganska ofta styra utvecklingen åt rätt håll, fortsätter Maria.

– Men det är valberedningarnas uppgift att hitta nya styrelseledamöter?

– Ja, och det är en av de viktigaste uppgifterna. En styrelse måste fungera bra tillsammans och bestå av den sammanlagda kompetens som det specifika bolaget behöver. Den viktigaste personen i styrelsen är tveklöst ordföranden och det är valberedningens uppgift att även föreslå denne, säger Peter.

– Hur hittar ni lämpliga styrelsekandidater?

– Vi har byggt upp ett brett nätverk av kontakter genom åren, men det finns också databaser och screeningverktyg som gör det

Peter Rönström och Maria Nordqvist engagerar sig i ägarfrågor för att bevaka fondspararnas intressen.

enklare att matcha en önskad kompetensprofil. Det kan handla om ledamöter i andra styrelser eller ledande befattningshavare i andra bolag. Det finns till exempel många erfarna divisionschefer i större bolag som flyger under radarn och kan vara svåra att hitta – det är ofta där den verkliga kompetensen finns. Det händer också att vi tar hjälp av rekryteringsföretag för att hitta rätt person, särskilt när vi går utanför landets gränser där nätverket av naturliga skäl är glesare, säger Peter.

– Arbetar ni med att öka andelen kvinnliga ledamöter i styrelserna?

– Ja, vi har lagt ner ett stort arbete för att uppnå balans gällande könsfördelningen i styrelserna när vi föreslår kandidater. Bara under de två senaste åren har vi bidragit till att öka andelen kvinnliga styrelseledamöter från 25 till 34 procent i de bolag där vi sitter i valberedningarna. Detta är ett steg i rätt riktning och vi kommer fortsätta att arbeta aktivt med det framöver, säger Maria.

– Blir det någonsin dramatik i valberedningsarbetet?

– Kanske inte dramatik, men visst kan vi vara oense under arbetets gång. Men vi lyckas nästan alltid finna kandidater som samtliga i valberedningen anser är lämpliga. Det är sällsynt, men har hänt att vi har klivit av en

valberedning då det var omöjligt att enas, berättar Maria.

– Det förekommer att vissa bolag vill välja in så kallade kändisar i styrelsen för att skapa uppmärksamhet, men sådant är helt främmande för oss. Kompetens går först i alla lägen, allt annat vore otänkbart för en ansvarstagande ägare som ser till fondspararnas bästa, säger Peter till sist. ■

Årsstämmor och valberedningar 2015

LANNEBO FONDER HAR UNDER 2015 MEDVERKAT VID ÅRSSTÄMMOR I FÖLJANDE BOLAG:

Addnode, Addtech, Ambu, Beijer Alma, Beijer Electronics, Beijer Ref, Betsson, BillerudKorsnäs, BTS Group, Bufab, Castellum, Christian Berner Tech Trade, Cloetta, Concentric, D Carnegie & Co, DGC One, Duni, Eltel, Exel Composites, Fagerhult, Hemfosa, HIQ International, HMS Networks, Holmen, Huhtamäki, IAR, IFS, Indutrade, Intrum Justitia, Kabe, Kambi, KappAhl, Knowit, Lagercrantz, Lindab, Munksjö, Nederman, NetEnt, Net Insight, New Wave, Nibe, NKT, Nobia, OEM International, Proact, RaySearch, Recipharm, Rejlers, Sweco, Swedol, Thule Group, Tomra, Transmode, Trelleborg, Unibet VBG, Wihlborgs, XXL, ÄF.

LANNEBO FONDER HAR UNDER 2015 MEDVERKAT I VALBEREDNINGAR I FÖLJANDE BOLAG:

Addtech, Beijer Alma, Beijer Electronics, Beijer Ref, BTS Group, Bufab, Christian Berner Tech Trade, Cloetta, Concentric, DGC One, Fagerhult, Gränges, IFS, Indutrade, Intrum Justitia, Kabe, Kambi, Knowit, Lagercrantz, Lindab, Nederman, Net Insight, New Wave, Proact, Rejlers, Swedol, Transmode, Trelleborg, Unibet, VBG.

NY VD PÅ FONDBOLAGENS FÖRENING:

”VI SKA LIGGA STEGET FÖRE”

I oktober tar *Fredrik Nordström* över som VD för Fondbolagens förening. Fredrik har bland annat haft många olika roller inom AMF, men har även erfarenhet från Finansdepartementet. Vi ber honom berätta lite kort om sina planer!

- Hur ser du på fondbranschens framtid - hot och möjligheter?

- Ser man det i ett större perspektiv handlar mycket om att vi blir allt fler äldre - det är en enorm utmaning för pensionssystemet och samhället i stort. För att klara av den uppgiften framöver behövs ett sparande i balans. Då är fonder ett utmärkt sätt att få del av tillväxten i den reala ekonomin och här kan Fondbolagens förening bidra till en positiv utveckling.

Muycket handlar också om regleringar, som kan vara både hot och möjligheter. Ständigt ökade krav ger högre kostnader, såväl fasta som rörliga. Ofta skapar nya regler merarbete, och det är därför viktigt att det eftersträvade kundskyddet verkligen blir bättre i praktiken. Ett tyngre regelverk höjer tröskeln för nya fondbolag och gör att det blir allt svårare för branschens mindre aktörer, vilket minskar mångfalden och valmöjligheterna för kunderna. Däremot kan klokt utformade regler också underlätta fondbolagens arbete, genom ett stärkt förtroende bland kunderna och standardiserad informationsgivning.

- Ser du någon ändrad inriktning för föreningen med dig vid rodet eller är det för tidigt att säga något?

- Vi kan anstränga oss ännu mer än vad vi redan gör för att ligga steget före lagstiftarna. Det handlar om att utveckla branschens självpatagna riktlinjer för att öka förtroendet för fondsparandet ytterligare. Kan vi öka

FOTO: KARL GABON/FONDBOLAGENS FÖRENING

Fredrik Nordström tar över som VD för Fondbolagens förening i oktober.

transparensen och agera med trovärdighet kan vi också bidra konstruktivt till ett väl fungerande regelverk, som gynnar både branschen och spararna. Muycket handlar också om att stärka svenska fondbolags konkurrenskraft på den europeiska fondmarknaden - jag hoppas att föreningen kan underlätta för fler fondbolag att ta steget utanför landets gränser. ■

Fondkollen.se – på webben och i mobilen!

På **fondkollen.se** får du all tänkbar hjälp att komma igång med ett aktivare fondsparande - det händer nya saker hela tiden, så titta in ofta! Här hittar du bland annat:

• Kolla fonden

Här skriver du bara in namnet på din fond, så får du upp jämförelser med liknande fonder - med färska siffror från Morningstar.

• Hitta ny fond

Genom att klicka på en karta över regioner och fondtyper får du veta vad som finns att välja på från hela fondmarknaden, med prestationsjämförelser baserat på de senaste fem årens avkastning.

• Räkneshurran

Här kan du prova med att mata in olika sparbelopp, spartider, avkastningsförväntningar och avgifter för att få klara besked i kronor och ören.

• App för Iphone och Android

Fondkollen finns nu också som mobilapplikation, där kan du följa utvecklingen för dina premiepensionsfonder och välja nya om du vill byta. Ladda ner appen gratis från fondkollen.se!

• Fondkollen på Facebook och Twitter

Du hittar även fondkollen på Facebook och Twitter, med bland annat fondbloggen med inlägg från vår sparekonom Hanna Helgesson och vår fondexpert Fredrik Hård samt allehanda tips och nyheter.

Hemsida: www.fondkollen.se

Facebook: www.facebook.com/Fondkollen

Twitter: twitter.com/Fondkollen

Friidrottaren *Sofia Linde* från Täby som sponsras av Lannebo Fonder skördar nya framgångar, med SM-guld och deltagande i Junior-EM. Här kommer en lägesrapport från Sofia själv.

SOFIA LINDE:

MOT NYA HÖJDER

"INOMHUSSÄSONGEN 2015 har bjudit på roliga tävlingar och bra erfarenheter inför kommande säsonger. Höjdpunkterna kom i form av ett SM-guld i mångkamp, ett SM-silver tillsammans med mina klubbkompisar på 4x200 m stafett och ett personligt rekord i kula – den gren som jag lyckats utveckla mest under säsongen, både i form av högsta och lägsta nivå.

Träningsvåren var mycket bra, med bland annat ett träningsläger på Fuerteventura. Målet var att få ställa upp i mångkamp under junior-EM i Tallinn.

Kvalgränsen till junior-EM hoppades jag kunna klara under en mångkamp i början av juni, men jag fick ovälkommet besök av en diffus smärta i vänster baklår i samband med häcklöpningen.

Efter två veckors stärkande rehabiliteringsträning märkte vi att det bara smärtade när jag sprang häck

och hoppade längdhopp. Så mångkamp var inte att tänka på – men kvalgränsen till junior-EM i höjdhopp verkade inte helt omöjlig; en centimeter under mitt personliga rekord på 1,83.

Men det var ont om tid – jag hade bara en enda tävling på mig innan kvalperioden gick ut, så jag satsade allt på ett kort och åkte till Laxaspelen i Halmstad. Där lyckades jag få till mitt livs absolut bästa höjdhoppstävling och hoppade 1,87 meter – nytt personligt rekord med fyra centimeter och klartecken till EM.

Väl på plats i Tallinn gick det däremot inte lika bra – jag fick inte in det rätta flytet och missade finalen när det tog stopp vid 1,79.

Ett stort tack till Lannebo Fonder för att ni stöttar mig i min satsning – ha en härlig sommar allesamman!" ■

I Halmstad satte Sofia Linde nytt personligt höjdrekor med 1,87 meter – det räckte till en EM-biljett. FOTO: DECABILD

Månadsspara till barn och barnbarn med Lannebo Plus

Lannebo Plus är en form av månads-sparande som vi har tagit fram för dig som vill spara åt till exempel dina barn eller barnbarn. Genom att fylla i Plusblanketten kan du få automatiska extradragningar vid till exempel jul, födelsedagar eller andra valfria tidpunkter. Blanketten hittar du på vår hemsida under fliken *Broshyrer & Blanketter* – klicka på *Månadssparande*. Den kan också rekvideras från vår kundtjänst på tel 08-5622 5222.

Så får du vår halvårsrapport!

Vår halvårsrapport finns att ladda ned från vår hemsida. Vill du utan kostnad få den hemsänd i tryckt form går du in på lannebofonder.se/rapporter och registrerar dig. Du kan också slå en signal till vår kundtjänst på 08-5622 5222 eller mejla till info@lannebofonder.se.

Fondbyten och försäljning direkt på hemsidan

Numerar kan du sälja eller byta fondandelar på ett lite enklare sätt direkt via vår hemsida, lannebofonder.se. Där kan du fylla i blanketten direkt på skärmen och signera med Bank-ID, Mobilt Bank-ID eller Telias E-legitimation. För att det ska fungera krävs att du dessförinnan har skickat in en bevitnad kopia på ID-handling.

Premiepensionskoder

FOND	KOD
LANNEBO MIXFOND	878 520
LANNEBO SMÅBOLAG	842 690
LANNEBO SVERIGE	806 869
LANNEBO SVERIGE 130/30	490 292
LANNEBO VISION	771 030
LANNEBO LIKVIDITETFOND	478 313

Vill du byta fonder, kontakta Pensionsmyndigheten – telefon till kundservice 0771-776 776, hemsida www.pensionsmyndigheten.se.

HÄR HITTAR DU LANNEBO FONDER

Smarta uttag med Flex

Med **Lannebo Flex** kan du få automatiska utbetalningar varje månad från dina vanliga Lannebofonder, precis som en pensionsförsäkring. Många ser sitt vanliga fondsparande just som en pensionsförsäkring. Därför har vi skapat denna möjlighet. Du kan ändra dig när du vill och vi sköter all rapportering till Skatteverket, så du behöver inte fundera över deklarationen - allt kommer förtryckt på blanketten. På lannebofonder.se kan du läsa mer och ladda hem anmälningsblanketter!

Lannebo Småbolag Select är stängd!

Lannebo Småbolag Select uppnådde under våren sin fastställda kapitalgräns på 2,5 miljarder kronor och är därför stängd för nyinsättningar från och med den 1 april i år. Begränsningen har tillkommit för att möjliggöra en optimal förvaltning av fonden.

Lannebo Likviditetsfond får sänkt förvaltningsavgift

Den 1 maj sänktes förvaltningsavgiften för Lannebo Likviditetsfond från 0,3 till 0,2 procent årligen.

- Eftersom vi vill att vår Likviditetsfond ska vara en attraktiv produkt både vad gäller avkastning och villkor sänker vi förvaltningsavgiften som en anpassning till det extrema ränteläget. När Riksbanken höjer styrräntan kan avgiften komma att justeras tillbaka, berättar Daniel Sundqvist, marknadschef på Lannebo Fonder.

Nu finns Lannebo Fonder på sociala medier

Gilla våra sidor på Facebook och LinkedIn för att få uppdateringar kring marknaden och vad som händer hos oss. Via sociala medier kommer vi bland annat att publicera korta intervjuer med våra förvaltare och förse våra kunder med löpande uppdateringar om makroläget.

- Att närvara på sociala medier är ett naturligt steg för oss att nå ut och komma närmare våra kunder, säger Daniel Sundqvist, marknadschef på Lannebo Fonder.

DET LÄTTASTE SÄTTET att nå oss är att ringa vår kundtjänst, tel 08-5622 5222, eller via hemsidan, lannebofonder.se. Där får du de instruktioner och blanketter som behövs för att köpa, byta och sälja fonder. Är du ny kund måste du först fylla i och underteckna en kundanmälan (med e-legitimation eller nedladdad blankett från hemsidan). Tillsammans med blanketten behöver vi också en bevitnad kopia av en giltig ID-handling - läs mer under "Så handlar du våra fonder".

Obs! Först när du blivit registrerad som kund kan du göra en inbetalning till respektive fonds bankgiro-nummer, som du hittar på vår hemsida. När du betalar anger du personnummer, organisationsnummer eller fondkontonummer på avin, så hamnar dina pengar rätt. Minsta insättningsbelopp är 100 kr, utom för specialfonden Lannebo Utdelningsfond.

Vi rekommenderar alltid att du tar del av faktablad och informationsbroschyrer innan du investerar i våra fonder. Dessa hittar du på vår hemsida. De kan givetvis även rekvireras per telefon eller e-post, info@lannebofonder.se.

Vill du diskutera olika fondalternativ med en personlig rådgivare på hemmaplan innan du fattar beslut om en investering kan du vända dig till *flertalet banker, försäkringsbolag och fristående fond/försäkringsförmedlare*.

Sex av våra fonder finns också representerade inom ramen för premiepensionssystemet. Där kan du byta

fonder utan skattekonsekvenser. Kontakta Pensionsmyndigheten för byte.

Du kan dessutom spara i många av våra fonder (även på Investeringssparkonto eller i en kapitalförsäkring) på *olika fondtorg* - se tabellen här nedan.

	Avanza	Danica	Folksam	Lannebo Fonder	Länsförsäkringar	Nordnet	SEB Trygg Liv	Skandia Link	SPP	Swedbank	Carnegie depå	Erik Penser depå	Garantum depå	Skandia depå	PPM
Likviditet	●			●		●	●						●	●	●
Corporate Bond	●			●		●					●			●	
High Yield Allocation	●			●		●					●			●	
Mixfond	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Småbolag	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Småbolag Select*				●											
Sverige	●	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●	●	●
Sverige Plus (130/30)	●	●	●	●		●				●	●	●	●	●	●
Vision	●			●		●								●	●
Pension				●	●										
Sverige Flexibel								●						●	
Utdelningsfond				●		●									

*Lannebo Småbolag Select är stängd för nyinsättningar fr o m 1 april 2015 och tillsvidare.

CYKLAR MOT BARNCANCER

För ett år sedan berättade vi om *Team Rynkeby Täby*, som samlar in pengar till Barncancerfonden genom att delta i juicejättens årliga cykellopp till Paris. Då var Lannebo Fonder en av lagets större sponsorer. I år har vi en egen lagmedlem för första gången, i form av vår fondförvaltare *Lars Bergkvist*.

– JAG TRODDE FÖRST att vår VD Göran Espelund skämtade när han sa ”ska vi stötta *Team Rynkeby* i år också så ska Lasse ha en plats i laget”. Visserligen visste han att jag gillar att cykla, men det var kanske inte det första transportmedlet jag tänkt mig för en tur till Paris. Efter lite funderande kändes det som en riktigt bra idé – och ännu mer så nu när det drar ihop sig till start, berättar Lars Bergkvist.

Team Rynkeby är ett välgörenhetslopp som i år samlar nära 1500 cyklister från fem länder. Deltagarna står själva för samtliga kostnader under det 120 mil långa loppet, inklusive de identiska cyklarna, så att alla sponsorintäkter oavkortat kan gå till barncancerorganisationerna i Norden. Förra året samlade lagen tillsammans in över 44 miljoner kronor, vilket med stor sannolikhet kommer att överträffas 2015.

– Vi är ett härligt gäng som har haft fantastiskt kul när vi har tränat tillsammans under det gångna året. Det är människor som jag förmodligen aldrig hade lärt känna annars, med väldigt stor variation i ålder, cykelvana och grundkondition. Vi har till exempel en konditor, ett cykelbud och en läkare i gänget.

Att delta innebär också att skaffa sponsorer och jag kan bara hålla med vår lagledare – han har sagt att ”vi från Täby ska ha de fulaste tröjorna”, det vill säga med flest loggor på. Och så verkar det bli, fortsätter Lars Bergkvist.

LARS OCH NÅGRA av hans kamrater i Täbylaget nöjer sig inte med att cykla de 120 milen från Skåne till målet vid Eiffeltornet – de startar på hemmaplan och lägger ytterligare 70 mil till den totala sträckan.

– Det blir runt åtta timmar i sadeln varje dag i tio dagar, så visst blir det tuftt men också väldigt roligt. Det kommer att bli en mäktig upplevelse när alla lagen strålar samman för den sista etappen in mot Paris den 11 juli – och insamlingsrekordet ska vi slå med råge! ■

Fakta Team Rykeby

- Loppet grundades 2002 med Rynkeby Foods som huvudsponsor.
- 32 lag från Danmark, Sverige, Norge, Finland och Färöarna.
- 1450 anmälda deltagare 2015.
- Alla deltagare cyklar på likadana, gula Bianchicyklar.
- Snitthastigheten brukar variera mellan 25 och 28 km/h.
- Läs mer om årets lopp på www.team-rynkeby.se

Lannebo Fonders Lars Bergkvist i full mundering.

VÅRA FONDER - FONDUTVECKLING I SAMMANDRAG

Här kan du se hur våra fonder har utvecklats jämfört med börsen under de senaste fem åren (2010-06-30 - 2015-06-30), senaste tre åren (2012-06-30 - 2015-06-30) och under första halvåret 2015. I de fall staplar saknas beror det på att fonden startat efter de aktuella tidpunkterna. Detaljerade rapporter och beskrivningar av respektive fonders placeringsinriktning hittar du på lannebofonder.se under fliken "Våra fonder". Du kan också beställa informationsmaterial från vår kundtjänst på tel 08-5622 5222.

LANNEBO MIXFOND: En aktivt förvaltd blandfond som växlar mellan aktier och räntebärande överlåtbara värdepapper. Investeringarna görs främst i Sverige. Fonden får placera mer än 35 procent av fondmedlen i obligationer och andra skuldförbindelser som givits ut eller garanterats av en stat eller kommun i Sverige.

LANNEBO SMÅBOLAG: En aktivt förvaltd aktiefond som placerar i små och medelstora bolag i Norden, med tonvikt på Sverige.

LANNEBO SMÅBOLAG SELECT SPECIALFOND: En aktivt förvaltd aktiefond (specialfond) som placerar i små och medelstora bolag i Norden, med tonvikt på Sverige. Fonden har friare placeringsregler än en vanlig aktiefond vilket ger förvaltaren större möjligheter. Minsta insättningsbelopp: 100 000 kr. *Stängd för nyinsättningar fr o m 1 april 2015 och tillsvidare.*

LANNEBO SVERIGE: En aktivt förvaltd aktiefond som placerar på den svenska aktiemarknaden.

LANNEBO SVERIGE 130/30: En aktivt förvaltd aktiefond som placerar på den svenska aktiemarknaden. Fondbestämmelserna ger förvaltarna friare placeringsmöjligheter genom möjligheten att bland annat blanda aktier. Fonden får placera upp till 10 procent av fondmedlen utanför Sverige. *Fonden heter fr o m slutet av augusti 2015 Lannebo Sverige Plus.*

LANNEBO SVERIGE FLEXIBEL SPECIALFOND: En aktivt förvaltd aktiefond som placerar på den svenska aktiemarknaden. Fonden har friare placeringsregler än en vanlig aktiefond. Exempelvis kan enskilda innehav uppgå till 20 procent av fondförmögenheten och de fem största innehaven kan uppgå till 60 procent av densamma. Upp till 25 procent av fondförmögenheten kan placeras i svenska räntebärande värdepapper. *Endast tillgänglig via Skandia.*

LANNEBO UTDELNINGSFOND SPECIALFOND: En aktivt förvaltd aktiefond som placerar på den svenska aktiemarknaden. Fonden tar affärsetiska faktorer i beaktande genom att välja bort bolag inom branscherna tobak, alkohol, vapen, spel och pornografi. Fonden ger en årlig utdelning på minst 5 procent av fondförmögenheten vid årets slut. Minsta insättningsbelopp: 100 000 kr.

LANNEBO VISION: En aktivt förvaltd aktiefond som placerar i globala tillväxtföretag.

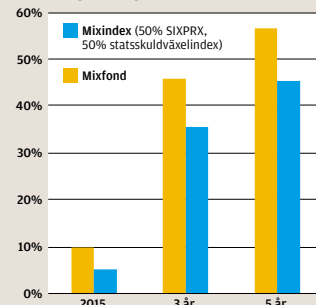
LANNEBO LIKVIDITETFOND: En aktivt förvaltd kort räntefond som placerar i svenska räntebärande värdepapper. Fonden får placera mer än 35 procent av fondmedlen i obligationer och andra skuldförbindelser som givits ut eller garanterats av en stat eller kommun i Norden.

LANNEBO CORPORATE BOND: En aktivt förvaltd lång räntefond som placerar i nordiska företagsobligationer med tonvikt på Sverige. Fonden får placera mer än 35 procent av fondmedlen i obligationer och andra skuldförbindelser som givits ut eller garanterats av en stat eller kommun i Norden.

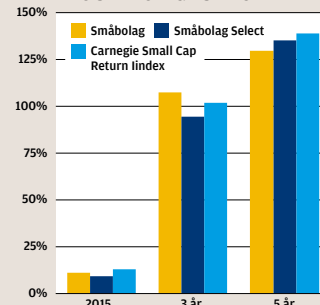
LANNEBO HIGH YIELD ALLOCATION: En aktivt förvaltd lång räntefond som inriktar sig på placeringar i högavkastande företagsobligationer. Fonden placerar i finansiella instrument utgivna i Norden, men får även placera upp till 20 procent i övriga Europa. Fonden får placera mer än 35 procent av fondmedlen i obligationer och andra skuldförbindelser som givits ut eller garanterats av en stat eller kommun i Norden. Placeringar i annan valuta valutasäkras alltid.

LANNEBO PENSION SPECIALFOND: En aktivt förvaltd fondandelsfond som placerar i aktie- och räntefonder i Sverige och globalt. Fonden har friare placeringsregler än en vanlig fondandelsfond vilket ger förvaltarna större möjligheter.

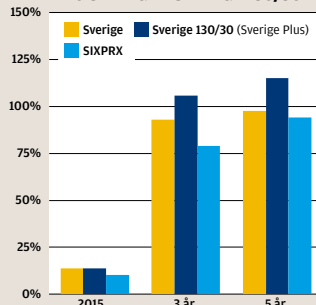
LANNEBO MIXFOND

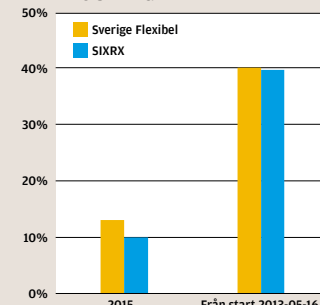
LANNEBO SMÅBOLAG + SELECT

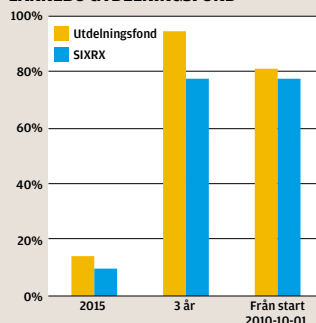
LANNEBO SVERIGE + SVERIGE 130/30

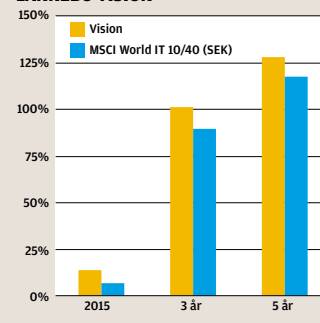
LANNEBO SVERIGE FLEXIBEL

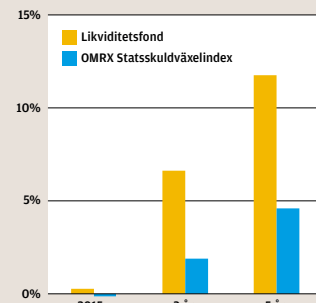
LANNEBO UTDELNINGSFOND

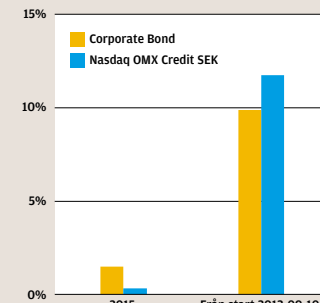
LANNEBO VISION

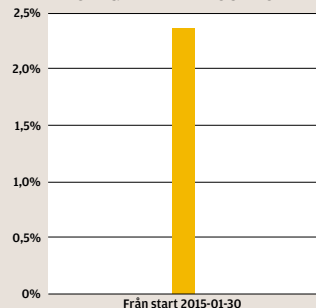
LANNEBO LIKVIDITETFOND

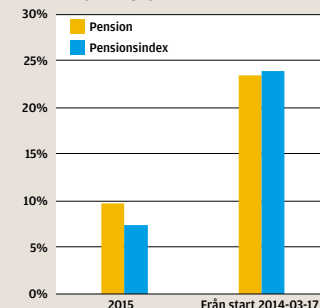
LANNEBO CORPORATE BOND

LANNEBO HIGH YIELD ALLOCATION

LANNEBO PENSION

» RISKINFORMATION

Observera! Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i en fond kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Aktiefonders värde kan variera kraftigt på grund av deras sammansättning och de förvaltningsmetoder fondbolaget använder sig av. Fondsparande ska främst ses på lång sikt. Vi rekommenderar att du alltid tar del av respektive fonds informationsbroschyr och faktablad som finns på vår hemsida, lannebofonder.se, eller kan rekvideras från vår kundtjänst på tel 08-5622 5222.

			GES MED TON	STYR HÄST	GUTEGRÅS		SPETS	GRISMOR	HIMMEL	FÖR HÖGT	SPRINGA		GÖRS MED LÅDA		
			HÄSTFÖDA					MANZANILLA			POUR-KARIM			UNGEFÄR	
						LAGAS									
			V A R M			4-SPÅRIG			LEASA				M O L O		
			FÄR FRAM-FÖRAS FRÅN 15						BUDTYP			SÅSIG STAT			
			EN MRS. BLUE EYES				JÄTTE						KILO-NEWTON		
KUSE		SPARSYMBOL	© MORÖT KRYSS 2015	AV-VÄRJER						ERIK SOM ÅT SIG GENOM HISTORIEN MED LÖTTA					
M Y N T															
HUVUDEL DÖLK LEDER		KNUBBIG		BIOBLAG											
M E D I A															
				GOJOR											
M F L Å K					RIDDARE		BUDGET		FÖTÅNDA				GRÖTBAS		
									RALLY FÖRR PUHVÅN						
					PERIFER					BRYTER ISEN			I DJ-DUO MED REBECCA		
SPORTIG BRITT BRUK					SMARTA DATOREK					DALAI					
									WEBB-ADRESS				JUST NU SKÄR-GÅRDSÖ		
									LÄNGST T.V. PÅ REGÖKYLT	VINFLOD					
									VELA			DRÖNARE			
STOLLE					ECSTASY				SÅDAN HÖRS PÅ SÅDAN			FALKMAN			
					TALASI OSLO							OFTA ENKEL-SPÅRIG			
BEDA-KOMPIS									DANSKÖ						
V Ä D U R		BURGEN							JEANS						
									GEROGRÅS						
									LÄTTMETALL						
T Ä T T A															
B Å K D E L													VÄSTER-NORRLAND		
													LITER		
									AMPÈRE						

Kryssa & vinn fondandelar!

Lös vårt lagom kluriga fondkryss - där vissa av svaren har anknytning till det finansiella och till artiklarna i tidningen - och vinn fina priser! Förstapriset är andelar i Lannebo Mixfond värda 999 kronor. Tio tröstpriser i form av två Trisslotter vardera samt boken "Goda råd om fonder, sparande & pensioner" av Pia Nilsson delar vi också ut. Lycka till!

Skicka in din lösning till "Fondkryss", Morot, Kungsgatan 9, 541 31 Skövde, senast den 7 september. Vinnare svarar själva för eventuell beskattning av vinster. Lösning och vinnare presenteras på www.lannebofonder.se senast den 14 september.

NAMN _____

ADRESS _____

POSTNR/ORT _____

TEL DAGTID _____

E-POST _____

Ditt fondsparande hos oss börjar här!

Det är enkelt att börja spara hos **LANNEBO FONDER**. Du kan göra en insättning på två olika sätt – välj det som passar dig bäst.

Om du är ny kund – gör en anmälan

Som ny kund börjar du med att underteckna och skicka in en kundanmälan – läs mer under "Så handlar du våra fonder" på www.lannebofonder.se.

1. Köp via bankgiro

Gör en direktinsättning på respektive fonds bankgironummer via telefon- eller internetbank, eller på ditt bankkontor.

2. Engångsinsättning och månatligt sparande via autogiro

Välj om du vill göra en engångsinsättning eller månadsspara. Ange sedan önskat belopp (minst 100 kr) och vilken fond du vill spara i. Blanketter hittar du på hemsidan.

Har du frågor är du välkommen att ringa vår kundtjänst på telefon **08-5622 5222** eller mejla till info@lannebofonder.se.

*Annica
Johansson*
KUNDTJÄNST

PERSONUPPGIFTLAGEN (PUL): I SAMBAND MED ATT DU BLIR KUND HOS LANNEBO FONDER GODKÄNNER DU ATT VI ANVÄNDER DINA UPPGIFTER I VÅR VERKSAMHET FÖR ATT FULLFÖLJA VÅRA ÅTAGANDEN GENTEMOT DIG SAMT VÅRA SKYLDIGHETER ENLIGT LAG OCH FÖRFATTNING. ENLIGT PERSONUPPGIFTLAGEN (PUL) HAR DU RÄTT ATT FÅ DEN INFORMATION SOM HAR REGISTRERATS OM DIG. ÄR DEN FELAKTIG, OFULLSTÄNDIG ELLER IRRELEVANT KAN DU BEGÄRA ATT INFORMATIONEN SKA RÄTTAS ELLER TAS BORT. LANNEBO FONDER AB ÄR PERSONUPPGIFTSANSVARIG.

RISKINFORMATION: DE PENGAR DU INVESTERAR I FONDER KAN BÅDE ÖKA OCH MINSKA I VÄRDE. HISTORISK AVKASTNING ÄR INTE NÅGON GARANTI FÖR FRAMTIDA AVKASTNING. FONDSPARANDET SKA FRÄMST SES PÅ LÄNGRE SIKT OCH GER DÅ MÖJLIGHET TILL BÄTTRE AVKASTNING ÄN TRADITIONELLT RÄNTESPARANDE. VI REKOMMENDERAR DIG ATT TA DEL AV FONDERNAS INFORMATIONSBROSCHYRER OCH FAKTABLAD SOM FINNS PÅ WWW.LANNEBOFONDER.SE - DESSA KAN ÄVEN REKVIRERAS FRÅN VÅR KUNDTJÄNST VIA TELEFON 08-5622 5222.

LANNEBO FONDER

BESÖKSADRESS: Kungsgatan 5 | POSTADRESS: Box 7854, 103 99 Stockholm
TEL VX: 08-5622 5200 | FAX: 08-5622 5252 | E-POST: info@lannebofonder.se

WWW.LANNEBOFONDER.SE